

Povinnosti a práva obce vo vzťahu ku komunálnym odpadom

Obec zodpovedá za nakladanie s komunálnymi odpadmi (definícia: § 2 ods. 14 zákona o odpadoch) **a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce** (§ 39 ods. 2 zákona o odpadoch).

Niektoré povinnosti obce ako držiteľa komunálnych odpadov (§ 19 zákona o odpadoch)

- zaraďovať komunálne odpady podľa Katalógu odpadov, viesť a uchovávať evidenciu o ich druhoch a množstve (Príloha č. 3 vyhl.č.283/2001 Z.z.),
- v prípade zriadenia zberového dvora v obci aj na nebezpečné odpady – zabezpečiť oddelené zhromažďovanie nebezpečných odpadov a ich označenie identifikačným listom (Príloha č. 12 vyhl. č. 283/2001 Z.z.) a v prípade prekročenia limitu zberu nad 100 kg/rok nebezpečných odpadov, je potrebný súhlas na nakladanie s nebezpečnými odpadmi podľa § 7 ods.1 písm. g/ zákona o odpadoch (na zriadenie zberového dvora obcou nie je potrebný súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber podľa § 7 ods.1 písm. d/ zákona o odpadoch.,
- ohlasovať ustanovené údaje z evidencie obvodnému úradu životného prostredia do 31.januára nasledujúceho roka (Príloha č. 4 vyhl. č. 283/2001 Z.z.).

Niektoré osobitné povinnosti obce (§ 39 zákona o odpadoch)

- zaviesť vhodný systém zberu odpadov,
- zabezpečiť alebo umožniť zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade s týmto zákonom vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu,
- upraviť podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi, s drobnými stavebnými odpadmi a elektroodpadmi z domácností všeobecne záväzným nariadením, v ktorom sa ustanovia najmä podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov, o spôsobe separovaného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o spôsobe nakladania s drobnými stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov a na zneškodňovanie odpadov,
- stanoviť poplatok vo väzbe na náklady na činnosti nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- zabezpečiť podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov,
- zaviesť separovaný zber papiera, plastov, kovov, skla a biologicky rozložiteľných odpadov od 1.1.2010.

Nové povinnosti obce (§ 39 , § 18 zákona o odpadoch)

- zabezpečiť zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a z parkov vrátane odpadu z cintorínov a z ďalšej zelene z pozemkov právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ak sú súčasťou komunálnych odpadov od 1.1.2006 (§ 18 ods.3 písm. n/ zákona o odpadoch),
 - obec zabezpečí vyššie uvedenú povinnosť napr. podporou domáceho kompostovania, zriadením komunitného kompostovania, odvozom rastlinného odpadu do existujúcej kompostárne, zriadením kompostárne ⇒ obci sa umožňuje zriadiť kompostovisko bez akýchkoľvek súhlasov a povolení zo strany orgánov štátnej správy v prípade, že ročná produkcia kompostu nepresiahne na danom kompostovisku 10 ton (t.zn. v obci je možné zriadiť viaceré kompostoviská pri dodržaní uvedenej podmienky),

- umožniť výrobcovi elektrozariadení zaviesť a prevádzkovať na jej území systém oddeleného zberu elektroodpadu z domácností a umožniť mu v rozsahu potrebnom na tento účel užívať existujúce zariadenia na zber komunálnych odpadov; ak takú možnosť obec nemá, je povinná umožniť výrobcovi elektrozariadení v uvedenom rozsahu zriadiť na jej pozemkoch zariadenie na zber elektroodpadu z domácností, (§ 39 ods.15 zákona o odpadoch),
 - obec má nárok na náhradu nákladov, ktoré jej vznikli z postupu podľa vyššie uvedeného ⇒ obec má povinnosť upraviť podrobnosti o nakladaní s elektroodpadu z domácností vo všeobecne záväznom nariadení, nemá však žiadne náklady z prevádzkovaním oddeleného zberu elektroodpadu z domácností, nakoľko náklady znáša výrobca zariadenia (§ 54b ods.1 písm.e/ zákona o odpadoch).

Niektoré práva obce podľa zákona o odpadoch:

- vyžadovať, aby pôvodca komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov bol povinný nakladať alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce a aby bol tiež povinný:
 - a) zapojiť sa do systému zberu komunálnych odpadov v obci,
 - b) užívať zberné nádoby zodpovedajúce systému zberu komunálnych odpadov v obci,
 - c) ukladať komunálne odpady alebo ich oddelené zložky a drobné stavebné odpady na účely ich zberu na miesta určené obcou a do zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci.
- požadovať od držiteľa komunálnych odpadov a od držiteľa drobných stavebných odpadov alebo od toho, kto nakladá s komunálnymi odpadmi alebo s drobnými stavebnými odpadmi na území obce, potrebné informácie,
- byť účastníkom konania o udelení súhlasu podľa § 7 ods. 1 písm. a), c) až e), k), m) a n) vo väzbe na územie, na ktorom sa zariadenie na zneškodňovanie odpadov alebo zariadenie na zhodnocovanie odpadov nachádza alebo sa zamýšľa umiestniť alebo na ktorom sa zamýšľa vykonávať dekontaminácia alebo zneškodňovanie použitých polychlórovaných bifenylov alebo kontaminovaných zariadení alebo sa vykonáva
- prejednávať priestupky v taxatívne určených prípadoch a ukladať pokuty za tieto priestupky
- mať nárok na príspevok z Recyklačného fondu a to pri hodnovernom preukázaní separácie, recyklácie príslušnej komodity na základe zmluvy, ktorú Recyklačný fond musí uzatvoriť. Tento nárok sa netýka odpadov z obalov v rozsahu, v akom obec získala prostriedky za separáciu a recykláciu odpadov z obalov od povinnej osoby alebo od oprávnenej organizácie.

Zoznam platných právnych predpisov odpadového hospodárstva týkajúcich sa priamo obcí

1. zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 553/2001 Z.z., zákona č. 96/2002 Z.z., zákona č. 261/2002 Z.z., zákona č. 393/2002 Z.z., zákona č. 529/2002 Z.z., zákona č. 188/2003 Z.z. (+ Redakčné oznámenie chyby v Čiastke 98 Zbierky zákonov 2003), zákona č. 245/2003 Z.z., zákona č. 24/2004 Z.z.(+ Redakčné oznámenie o oprave chýb v Čiastke 44 Zbierky zákonov 2004) , zákona č. 443/2004 Z.z., zákona č. 733/2004 Z.z. a zákona č.479/2005
2. vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení vyhlášky č. 509/2002 Z.z. a vyhlášky MŽP SR č. 128/2004 Z.z.,
3. vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 409/2002 Z.z. a vyhlášky MŽP SR č. 129/2004 Z.z.,
4. zákon č. 529/2002 Z.z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zák. č. 245/2003 Z.z., zák. č. 525/2003 Z.z., zák. č. 24/2004 Z.z. a zák. č. 443/2004 Z.z.
5. vyhláška MŽP SR č. 732/2002 Z.z. o zozname zálohovaných obalov, ktoré nie sú opakovateľne použiteľné, a o výške zálohy za ne a o výške zálohy za zálohované opakovane použiteľné obaly
6. vyhláška MŽP SR č. 5/2003 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o obaloch v znení vyhlášky č. 577/2003 Z.z.
7. zákon č. 17/2004 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov
8. zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady